

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 64/02-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. apríla 2002 predbežne prerokoval podnet A. U., bytom S., zastúpeného advokátom JUDr. B. S., B., vo veci porušenia čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia jeho základného práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava III tým, že vydal uznesenie č. k. Nc 503/97-10 v rámci konania vo veci sp. zn. 19 Cb 64/97, a takto

r o z h o d o l :

Podnet A. U. o d m i e t a z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie veci.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. mája 2001 doručené podanie A. U. (ďalej len „navrhovateľ“), bytom S., označené ako „Podnet – návrh na začatie konania“. Keďže k podaniu nebolo pripojené splnomocnenie na zastupovanie udelené právnomu zástupcovi na konanie pred ústavným súdom, ústavný súd vyzval 29. júna 2001 navrhovateľa, aby v lehote 7 dní odstránil tento nedostatok náležitostí svojho podania. Navrhovateľ svoje podanie doplnil listom doručeným ústavnému súdu 10. júla 2001 a poveril svojím zastupovaním v konaní pred ústavným súdom JUDr. B. S., Advokátska kancelária, B.

Vo svojom podnete navrhovateľ namietol „porušovanie ústavných povinností pre štátne orgány zakotvených v čl. 2 odstavce č. 2 Ústavy SR a to z dôvodu vydania protiprávneho uznesenia Okresným súdom Bratislava 3 vedeným pod sp. zn. Nc 503/97-10“. Svoje tvrdenia opieral o nasledovné skutočnosti: „Dňa 14. 2. '97 podal žalobca p. J. Č. aj keď neoprávnene žalobu v ktorej v závere žiadal vydať predbežné opatrenie, ktorým sa mi malo zakázať nakladať s naším majetkom (viď príl. č. 1 – žaloba podaná 14. 2. '97). Na základe tohto návrhu bolo Okresným súdom Bratislava 3 vydané uznesenie, ktorým bolo návrhu žalobcu vyhovené (viď príl. č. 2 – fotokópia uzn. zn. Nc 503/97-10). Toto uvádzané uznesenie bolo vydané protiprávne, preto že samotná aj keď existencia akéhokoľvek vysokého dlhu bez ďalšieho, nemôže byť dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia na zabezpečenie výkonu rozhodnutia. Dôvodom môže byť konanie dlžníka, alebo skutočnosti, ktoré opodstatňujú obavu, že by prípadný výkon rozhodnutia mohol byť zmarený. Nebezpečie zmarenia výkonu rozhodnutia musí však reálne ohroziť. Muselo by ísť o také moje konanie, ktorého dôsledkom by bolo zníženie hodnoty majetku, ktorý by bolo možné postihnúť výkonom rozhodnutia, ako napr. scudzovanie majetku, hospodársky nedôvodné investície, riskantné alebo protiprávne finančné operácie.“

Na základe uvádzaných skutočností navrhovateľ žiada, aby ústavný súd „vyslovil, že konaním Okresného súdu Bratislava 3 v Bratislave, tým, že vydal protiprávne uznesenie zn. Nc 503/97-10 prekročil svoju právomoc, ktorá mu je daná čl. 2 odst. 2 Ústavy SR a porušil moje základné práva a slobody garantované Ústavou SR a čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd“.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) účinného do 30. júna 2001 (podnet bol ústavnému súdu doručený 30. mája 2001, t. j. v čase účinnosti príslušných ustanovení o podnete) oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd (tak ako sú uvedené v druhej hlave ústavy), len pokiaľ im ochranu neposkytujú iné orgány prostredníctvom účinného právneho

prostriedku dostupného navrhovateľom. To sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na podnety, v ktorých sa namieta porušenie základných práv a slobôd postupom a rozhodnutiami všeobecných súdov vrátane ich rozhodnutí o predbežných opatreniach.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podnetu skúma, či obsahuje zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 tohto zákona. Jednou z podmienok, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní podnetu, je, či je daná jeho príslušnosť (právomoc) vo veci.

Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie v súdnom konaní možno považovať predovšetkým za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Predpokladom vyslovenia záveru o porušení základných práv a slobôd je však také ich porušenie, ktoré nemožno napraviť alebo odstrániť v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej [§ 74 a nasl., § 102 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v OSP v spojitosti s predbežnými opatreniami. Samotná existencia predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v občianskom procese však nemôže sama osebe odôvodniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby (čl. 130 ods. 3 ústavy).

Navrhovateľ (podobne ako ktorýkoľvek iný účastník občianskeho súdneho konania) musí byť pripravený na to, že pomery účastníkov konania sa môžu dočasne upraviť predbežným opatrením ako zabezpečovacím prostriedkom.

Navrhovateľ je rovnako oprávnený navrhnúť aj zrušenie predbežného opatrenia, ak podľa neho pominuli alebo vôbec neexistovali dôvody na nariadenie napadnutého

predbežného opatrenia. Možnosť dosiahnuť zrušenie predbežného opatrenia vyplýva priamo zo zákona (§ 77 ods. 2 OSP).

Z uvedeného vyplýva, že OSP poskytuje účastníkovi, voči ktorému smeruje výrok predbežného opatrenia, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom predbežného opatrenia aj počas konania o veci samej bez toho, aby sa oprávnenie navrhnúť zrušenie predbežného opatrenia obmedzovalo inými než zákonnými predpokladmi, t. j. že tu neboli alebo pominuli dôvody na jeho nariadenie. Keďže túto ochranu upravenú priamo OSP považuje ústavný súd za účinnú a dostupnú, účastník súdneho konania (navrhovateľ) sa jej preto súčasne nemôže dovolávať aj prostredníctvom podnetu pred ústavným súdom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o svojej právomoci v tejto veci rešpektoval doterajšiu konštantnú judikatúru (II. ÚS 122/95, II. ÚS 37/00), v zmysle ktorej sa ochrana pred porušením práv fyzickej osoby a právnickej osoby poskytuje len vtedy, ak sa nedá dosiahnuť iným, zákonom upraveným spôsobom alebo pred iným súdom (orgánom verejnej moci).

Ústavný súd v danom prípade pri skúmaní procesných podmienok, za splnenia ktorých môže podnet prijať, zistil, že nie je daná jeho príslušnosť na prerokovanie veci, pretože ochranu právam navrhovateľa poskytuje (alebo môže poskytnúť) OSP a občianskoprávny (všeobecný) súd v sporovom konaní, ktorého je účastníkom, prostredníctvom účinných a dostupných právnych prostriedkov nápravy.

Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že navrhovateľ vo svojom podnete namietal predovšetkým porušenie čl. 2 ods. 2 ústavy, ktorý vyjadruje jednu zo zásad právneho štátu, resp. určuje právny základ rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ako ústavný súd už rozhodol, toto ustanovenie nemožno samostatne aplikovať (a teda ani namietat jeho porušenie) v konaní o porušení individuálneho základného práva alebo slobody prostredníctvom podnetu (I. ÚS 24/98).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde podnet zamietol z dôvodu svojej nepríslušnosti na prerokovanie veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2002